

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

 <https://innoworld.net>

 +998945668868

ILMIY JURNAL

 JOURNALS
MASTER LIST

 ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD SERIALS
NUMBER

 doi

 zenodo

 OpenAIRE

 Academic
Resource
Index
ResearchBIB

 Google Scholar

 open access.nl

Investitsiya dasturini shakllantirish tartibi**Rasulova Sharifa Gaybullaevna**

JizPI, Iqtisodiyot va menejment kafedrası dotsenti

Ermamatov Sardor Abdirasul o'g'li

JizPI, Qurilish muhandisligi fakulteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada dastur shakllantirishning dastlabki maqsadlarini belgilashdan tortib, investitsiya imkoniyatlarini tahlil qilish, rejalashtirish, moliyaviy resurslar ajratish va dastur ijrosini amalga oshirishgacha bo'lgan jarayonlar batafsil ko'rib chiqiladi. Maqola investitsiya dasturining iqtisodiy o'sish, yangi ish o'rinlari yaratish va iqtisodiyotning turli sohalarini rivojlantirishdagi rolini yoritadi.

Annotation: This article examines in detail the processes from defining the initial objectives of program formation, to analyzing investment opportunities, planning, allocating financial resources, and implementing the program. The article highlights the role of the investment program in economic growth, creation of new jobs and development of various sectors of the economy.

Kalit so'zlar: Investitsiya dasturi, iqtisodiy rivojlanish, rejalashtirish, moliyaviy resurslar, iqtisodiy tahlil, innovatsiyalar, iqtisodiy o'sish.

Keywords: Investment program, economic development, planning, financial resources, economic analysis, innovation, economic growth.

Investitsiya dasturini shakllantirish, iqtisodiy o'sish va rivojlanishning asosiy omillaridan biri hisoblanadi. Bu jarayonning maqsadi — mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash, ish o'rinlarini yaratish, ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish va davlatning xalqaro raqobatbardoshligini oshirishdir. Quyida investitsiya dasturini shakllantirishning asosiy bosqichlari va tartibi haqida batafsil bayon qilinadi.

1. Investitsiya dasturini shakllantirishning birinchi bosqichi uning maqsadlarini aniqlashdir. Dastur, asosan, quyidagi asosiy maqsadlarga xizmat qiladi:

- Iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish;
- Yangi texnologiyalarni va innovatsiyalarni joriy etish;
- Ish o'rinlarini yaratish va bandlikni oshirish;
- Iqtisodiyotning turli sohalarini rivojlantirish va diversifikatsiya qilish.

2. Bu bosqichda dasturdan kutilyotgan natijalar va uning amalga oshirish strategiyalari ishlab chiqiladi. Vazifalar aniqlanib, ular iqtisodiyotning turli sektorlariga, xususan, sanoat, qishloq xo'jaligi, infratuzilma va xizmatlar sohalariga alohida e'tibor qaratiladi.

Investitsiya dasturining muvaffaqiyatli bo'lishi uchun avvalo, mavjud investitsiya imkoniyatlarini aniqlash zarur. Bu bosqichda quyidagilar amalga oshiriladi:

- Iqtisodiy tahlil: iqtisodiyotning rivojlanish istiqbollari, resurslar, tabiiy va mehnat resurslari, mavjud infratuzilma va boshqa faktorlar tahlil qilinadi.
- Sanoat va tarmoqlar bo'yicha potensial investitsiya imkoniyatlari o'rganiladi.
- Yangi texnologiyalar va innovatsion sohalar, masalan, raqamli iqtisodiyot, yashil energetika kabi yangi imkoniyatlar tahlil qilinadi.

Bu tahlil natijasida investitsiya qilish uchun eng samarali sohalar va tarmoqlar tanlab olinadi.

3. Investitsiya dasturi rejalashtirilganda, uning samarali va muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun aniq chora-tadbirlar ishlab chiqiladi. Bu bosqichda:

- Investitsiyalarni jalb qilish uchun aniq mexanizmlar ishlab chiqiladi, masalan, soliq imtiyozlari, grantlar yoki subsidiya shaklidagi yordam.
- Investitsiyalarning samarali boshqarilishi va monitoringi uchun tizimlar yaratiladi.
- Dastur doirasida kutilgan natijalar va o'lchovlar aniqlanadi, shuningdek, risklarni boshqarish strategiyalari ishlab chiqiladi.
- Rejalashtirishda davlatning iqtisodiy siyosatlari va boshqa strategik hujjatlar bilan uyg'unlikka erishish muhimdir.

4. Investitsiya dasturini amalga oshirish uchun zarur moliyaviy resurslarni ajratish juda muhim. Bu bosqichda:

- Dastur uchun zarur bo'lgan mablag' manbalari aniqlanadi, jumladan, davlat byudjeti, xorijiy investitsiyalar, bank kreditlari va boshqa manbalar.
- Moliya taqsimoti va mablag'larning samarali taqsimlanishi ta'minlanadi.
- Investitsiya dasturining moliyaviy barqarorligini ta'minlash uchun risklarni boshqarish mexanizmlari ishlab chiqiladi.

5. Investitsiya dasturining amalga oshirilishi eng muhim bosqich hisoblanadi. Bu jarayon quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Dastur doirasidagi loyihalarni amalga oshirish uchun mas'ul tashkilotlar va mutaxassislar jalb qilinadi.
- Loyiha boshqaruvi tizimlari joriy etiladi, loyiha monitoringi va baholash tizimi orqali dasturning ijrosi nazorat qilinadi.
- Yangi infratuzilma ob'ektlari quriladi, sanoat ishlab chiqarishlari yo'lga qo'yiladi, va boshqa investitsiya loyihalari amalga oshiriladi.

6. Investitsiya dasturining yakuniy bosqichi dasturning samaradorligini baholash va tahlil qilishdan iborat. Bu bosqichda:

- Dasturda belgilangan maqsadlarga erishish darajasi tahlil qilinadi.
- Yangi ish o'rinlarining yaratilishi, iqtisodiy o'sish va rivojlanish ko'rsatkichlari o'lchanadi.
- Yangi texnologiyalar va innovatsiyalarni joriy etishdagi muvaffaqiyatlar baholanadi.

- Bu baholash jarayoni natijalari kelgusi investitsiya dasturlarini ishlab chiqishda yordam beradi va davlatning iqtisodiy strategiyasini yanada samarali amalga oshirish imkonini yaratadi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, investitsiya dasturini shakllantirish jarayoni keng qamrovli va kompleks bir faoliyatdir. Muvaffaqiyatli dastur yaratish uchun ehtiyotkorlik bilan tahlil qilish, strategik rejalashtirish va samarali boshqaruv tizimini o'rnatish zarur. To'g'ri tashkil etilgan investitsiya dasturi iqtisodiy o'sish va rivojlanishning muhim mexanizmi bo'lib, davlat va jamiyat uchun uzoq muddatli ijobiy natijalarni ta'minlashi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Gaybullayevna, R. S. , & Musurmangulov. (2024). THE IMPORTANCE OF TIME MANAGEMENT IN ENSURING EFFICIENCY IN CONSTRUCTION. JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE, 3(1), 28-31.
2. Gaybullayevna, R. S. (2023). THE STATE OF THE DIGITAL ECONOMY TODAY: PROBLEMS AND SOLUTIONS. JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE, 2(12), 38-42.
3. Sharifa, R., & Ilyos, T. (2023). PRINCIPLES OF SCIENTIFIC MANAGEMENT IN MANAGEMENT. Новости образования: исследование в XXI веке, 2(16), 1097-1100.
4. Sharifa, R., & Sayyora, M. (2023). HISTORY OF EMERGENCE OF MANAGEMENT AND ITS PLACE TODAY. Новости образования: исследование в XXI веке, 2(16), 1093-1096.
5. Sharifa, R. (2023). DIRECTIONS FOR INCREASING INVESTMENT ATTRACTIVENESS IN REGIONS. Новости образования: исследование в XXI веке, 2(16), 1088-1092.
6. Sharifa, R., & Nozima, T. (2023). QUALITY MANAGEMENT IN COMPETITIVE CONDITIONS IS THE MAIN FACTOR OF ENTERPRISE SUCCESS. SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 2(20), 200-203.
7. Sharifa, R., & Mahliyo, K. (2023). ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF ENTERPRISES AND THEIR APPEARANCES. JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE, 2(5), 77-83.
8. Gaybullayevna, R. S. (2023). WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IS A FACTOR OF INCREASE IN OUR COUNTRY'S ECONOMIC WELFARE AND SOCIAL DEVELOPMENT. JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE, 2(5), 73-76.
9. Gaybullayevna, R. S. (2023). MODERN FUNDAMENTALS OF FINANCIAL MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITY. JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE, 2(5), 51-54.

10. Gaybullaevna, R. S. (2023). Methods for Assessing the Economic Efficiency of Investments in Construction. *European Journal of Higher Education and Academic Advancement*, 1(1), 95-98.
11. Gaybullaevna, R. S. (2023). Construction Industry in Uzbekistan Is an Important Priority Network of the National Economy. *Pioneer: Journal of Advanced Research and Scientific Progress*, 2(3), 69-71.
12. Qamarov Asadbek Zafar o'g'li, & Rasulova Sharifa G'aybullayevna. (2023). BIZNESINGIZ UCHUN SAMARALI MARKETING STRATEGIYALARINI QANDAY YARATISH MUMKIN. *Scientific Impulse*, 2(14), 305-312.
13. Gaybullaevna, R. S. (2023). Economic Efficiency of Investing in Construction. *International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development*, 5(3), 94-97.
14. Расулова, Ш. Ф. (2021). ЎЗБЕКИСТОНДА БАНДЛИК МУАММОСИ. ИШСИЗЛАРНИ ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ ҚИЛИШ. *Global Science and Innovations: Central Asia* (см. в книгах), 3(7), 22-25.
15. Расулова, Ш. Г. (2020). ПРИВЛЕЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИЙ. *Экономика и социум*, (2 (69)), 316-319.
16. Rasulova, S. G., & Obidova, F. Y. (2019). ISSUES OF SMALL BUSINESS DEVELOPMENT. *Theoretical & Applied Science*, (9), 426-429.
17. Расулова, Ш. Г. (2019). ВАЖНОСТЬ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕР ПО ПОВЫШЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ НАСЕЛЕНИЯ. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (3-8), 95-100.
18. Rasulova, S., & Jabborova, Z. (2019). PRINCIPAL DIRECTIONS ON THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP. *International Finance and Accounting*, 2019(3), 18.
19. Расулова, Ш. Ф. (2019). ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА ГОСУДАРСТВА И ПОВЫШЕНИЕ ЕЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ, НАПРАВЛЕННЫЕ НА ПОВЫШЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ НАСЕЛЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (3-8), 90-95.